

УДК 13:[316.324.8:004]

ЗНАЧЕННЯ ЗАДОВОЛЕННЯ У ФІЛОСОФІЇ ЕПІКУРА

Червінська А.

Науковий керівник – д. філос. н., проф. Штанько В.І.
Харківський національний університет радіоелектроніки
61166, Харків, просп. Науки, тел. (057) 702-00-00
e-mail: chervindska.anastasiia@nure.ua .

Life is a unique good, the main pleasure that people have. The Epicureans revered and loved life. However, they all understood that this benefit was short-lived. Human life is only an episode compared to the boundless nature. Epicurus considered it a false belief that the immortal essence of a living being is reincarnated again and again from one body to another. From this discovery, it is concluded that it is very important to give yourself completely to the current moment, and not wait until the next one comes. You need to fully immerse yourself and enjoy what is happening at the moment.

Вихідна точка та мета філософії епікуреїзму була така сама, як і у інших філософських систем еллінізму: початковим положенням була теза про те, що щастя є найвищим благом, а мета – пояснити, на чому ґрунтується щастя, і яким воно може бути. Тлумачення, яке дав Епікур, було дуже простим: щастя ґрунтується на задоволенні, а нещастя – на стражданнях. Це тлумачення не було тавтологією тому, що греки усвідомлювали щастя як евдемонію, тобто найкраще людське життя, в якому здобувається досконалість. Епікур розумів досконалість абсолютно гедоністично, тобто задоволення – найвище благо і сенс життя. У ті часи багато великих грецьких філософів і шкіл з питань морально-етичного характеру рішуче не погоджувались з Епікуром. Гедонізм відомий ще від часів Аристиппа, але це поняття тісно поєдналося з іменем Епікура. Епікур розумів під філософією діяльність, що дозволяє людям за допомогою міркувань і досліджень досягти безтурботного життя, вільного від страждань. Епікур надав гедонізму оригінальну форму, яка була відмінна від звичайного гедонізму Аристиппа. У «Листі до Меньок» філософ говорить наступне:

«Так, ми маємо потребу в задоволенні тоді, коли страждаємо від відсутності задоволення; а коли не страждаємо, то вже не потребуємо задоволення. Тому-то ми і називаємо задоволення початком і кінцем щасливого життя. Його ми пізнали як перше благо, природжена нам; з нього ми починаємо всякий вибір і уникнення; до нього повертаємося ми, судячи внутрішнім почуттям, як мірилом, про всяке благо» [1, с.128].

З цього фрагменту випливає, що задоволення є першим, природженим людині благом і одночасно кінцевою метою, метою щасливого життя. Основна ідея Епікура: щоб бути щасливим, достатньо не страждати, оскільки не страждаючи, ми вже відчуваємо задоволення: «Коли ми говоримо, що задоволення є кінцева мета, то ми розуміємо не задоволення розпусників і не задоволення, що полягає в чуттєвій насолоді, як думає дехто, хто не знає, чи не погоджується, чи неправильно розуміє, а ми розуміємо задоволення як свободу від тілесних страждань і душевних тривог» [2, с. 131]. Епікур писав: «Адже заради цього ми все робимо, – саме, щоб не мати ні страждання, ні тривоги» [2, с. 130]. Епікур підкреслює, що задоволення є найпершим, ясным і чітким благом, яке дано людині від природи, і тому саме воно є основою будь-якого вибору і уникнення і також мірило і критерій всякого блага, значить і зла. Це пов'язано з тим, що у людини від природи немає за непокоєнь, які роблять її нещасною. У природному стані людина у своєму житті не бачить нічого доброго чи поганого, а це вже привабливий стан, бо жити у цьому світі є радістю. Це радість від народження, про яку не треба турбуватися, яку ми носимо з собою. Життя прекрасне, коли тіло – здорове, а душа – спокійна.

Життя – це унікальне благо, головна насолода, якає у людей. Епікурейці шанували та любили життя. Однак, вони всі розуміли, що це благо недовге. Людське життя лише епізод у порівнянні з безмежною природою. Епікур вважав помилковою віру, згідно з якою безсмертна сутність живої істоти перевтілюється знову і знову з одного тіла в інше. З цього відкриття зроблено висновок, що дуже важливо повністю віддавати себе поточному моменту, а не чекати, поки настане наступний. Необхідно повністю занурюватися і насолоджуватися тим, що відбувається в цю хвилину.

Список використаних джерел:

1. Діоген Лаертський Про життя, навчаннях і висловах знаменитих філософів. Переклад М. Л. Гаспарова. – Москва: Мысль, 1986. – 576 с.
2. Тит Лукрецій Кар. Про природу речей. Переклад М. Л. Гаспарова. М., 1983. с. 305 – 319.
3. Філософія Епікура [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://antiquity.fandom.com/uk/wiki/%D0%95%D0%BF%D1%96%D0%BA%D1%83%D1%80>